

RKAİL ZEYDULLA

Şair, romancı, hikâyeci, eleştirmen, drama ve fıkra yazarıdır. 23 Ocak 1962'de R.F. Çuvaşistan Cumhuriyeti Komsomol İlçesi'nin Çıçkan Köyü'nde dünyaya geldi. Tatar kültüründe nadir rastlanan ismini, arşı âzamda vazifeli olan Harkail adlı melekten aldı. Orta öğrenimini Çuarçık Köyü'nde tamamladı. 1984 yılında Kazan Devlet Üniversitesi'nin Tatar Dili ve Edebiyatı Bölümünden mezun oldu. Üniversite yıllarında Tataristan Yeşleri Gazetesi'nde çalıştı. Daha sonra Sabantuy Gazetesi, İdil Dergisi'nde görev yaptı. Edebiyat sahasında daha okul yıllarındayken kalem oynatmaya başladı. İlk şiirleri ülke basınında 1977 yılında yayınlanmaya başladı. İlk şiir kitabı Koyaşlı Küzler 1984'te yayınlandı. Daha sonraları Küreze, Urıs Kışın Ozatu (Rus Kışını Uğurlama) gibi kitapları çıktı. Mezkur eserleri hür fikir rönesansının Tatar Şiirindeki yansıması olarak değerlendirildi.

Rkail Zeydulla eserlerinde kendini milletperver bir kişilik, vatanın, milletin derdiyle dertlenen, halkının geçmişi, dünü, bugünü, geleceğini tasvir diliyle anlatan bir yazar olarak tanıtır. Hikâyeleri, zamanın ruhunu duyup hissedişyle kendine celbeder.

Rkail Zeydulla tasvirin çok çeşitli tarzlarından bu bağlamda sembollerden, epitetli kıyaslamalardan, psikojinin ruh hareketi, şuur akışı gibi stillerinden başarılı bir şekilde yararlanmışır.

Rkail Zeydulla'nın şiirleri derin felsefî içerikli bir yapıya sahiptir. Şair, toplum yaşantısındaki değişimlere duyarlı, günümüzü, milletin dünüyle sıkı ilişki içerisinde tutar. Kendi dünya görüşünü, fikirlerini poetik imgelerde retoriksiz, samimi bir coşkuyla betimlemeyi hedefler.

Nesir dalında özellikle de tarihî ve millî hikâyeler (Timir Buga, Tanrı Kılıcı, Han hem Şair, Beyaz Hırkalı İhtiyar) yazarı olarak bilinmektedir. Yazarın eserleri tarihle sıkı ilişki içerisinde günümüze atfen yazılmıştır. Ondan dolayıdır ki iç yoğunluğu, poetik tonların zenginliği, gönül coşkunluğu itibariyle dikkate şayandır.

Rkail Zeydulla, kalemi keskin, hakperest bir fikir adamıdır da. Milletin geleceği, din, dil ve kültür sorunlarıyla ilgili fikirlerini gazete ve dergilerle okurlara ulaştırır. Son yıllarda drama sahasında yazdığı, halkın da beğenerek seyrettiği Ülip Yarattı (Ölesiye Sevdi) oyunu, Tatar Tiyatrosu'na yeni bir soluk getirmiştir.

Rkail Zeydulla'nın eserlerinin bazıları, Türkçe, İngilizce, Özbekçe, Rusça ve Çuvaşça'ya çevrilmiştir. Kendisinin Tatarca'ya da pek çok şiir çevirileri vardır.

e-posta adresi: rkail.zaydulla@gmail.com

Eserlerinden bazıları:

1. Koyaşlı Küzler: şiir kitabı. Tataristan Kitap Neşriyatı. Kazan/1984
2. Küreze: Şiirler ve poema. Tataristan Kitap Neşriyatı. Kazan
3. Urıs Kışın Ozatu: Şiirler ve poemalar. Tataristan Kitap Neşriyatı. 1999
4. İl: Hikâyeler, edebi, sosyo politik yazılar. Tataristan Kitap Neşriyatı. 1999
5. Tatar Tacı: 10-13. yüzyıllarda yaşamış mümtaz şahıslarla ilgili kısa hikâyeler. Tataristan Kitap Neşriyatı. 2004/Kazan
6. Megare: Şiirler ve poemalar. Tataristan Kitap Neşriyatı. 2008/Kazan
7. Taşka Ordım Başını: Hikâyeler, denemeler. Tataristan Kitap Neşriyatı. 2008/Kazan

Türkiye'de çıkan hikâyeleri:

1. Ak et (Beyaz Köpek): Hece Öykü Dergisi. Sayı 54. 2012/2013. Sessiz Kuray/Çağdaş Tatar Edebiyatı'ndan Seçmeler. Bengü Yayınları/Ankara-2013
2. Meğare (Mağara). Kardeş Kalemler Dergisi. Sayı: 91. Temmuz 2014

3. Minik Kurbaĝa-Hikâye: Altın Sincap Tatar Çocuk Hikâyeleri- Bengü Yayınları 2014
4. Beyaz Hırkalı İhtiyar. Kardeş Kalemler Dergisi. Sayı:102. Haziran 2015

Ödül ve ünvanları:

- Tataristan'ın Musa Celil Cumhuriyet Ödülü (1990)
- Tataristan Yazarlar Birlięi Fatih Hösni Ödülü (2005)
- Tataristan'ın Emektar Sanat Adam (2007)
- Tatarisatan'ın Ğabdulla Tukay Devlet Ödülü (2010)